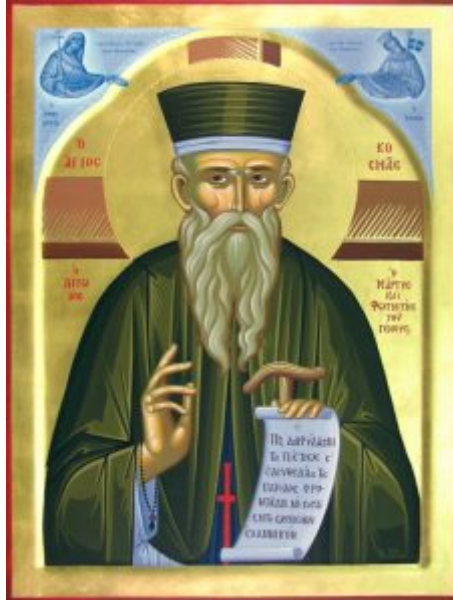
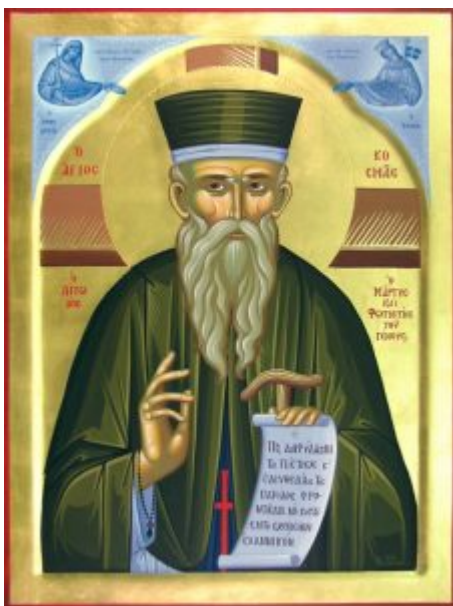

Ἡ πνευματικὴ ζωὴ τῶν χριστιανῶν (Ἅγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλός)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Θεολογία και Ζωή / Ορθόδοξη πίστη](#)

Οἱ δύσκολοι καὶ σκοτεινοὶ χρόνοι τῆς Τουρκοκρατίας εἶχαν συνέπειες σέ ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς ζωῆς τῶν Ὁρθοδόξων χριστιανῶν. Κυρίως παρατηρεῖται μιά χλιαρότητα στὴν πνευματικὴ ζωὴ, μιά ἀποκοπὴ ἀπὸ τὸ «ζῶν ὕδωρ» τῆς Ὁρθοδόξου Πνευματικότητος μέ ἀποτέλεσμα τῆ χαλαρότητα στὴν πίστη καί ἐν τέλει τὸν ἐξισλαμισμό.

Καί ἔπρεπε νά βρεθεῖ ἕνας Πατρο- Κοσμάς γιὰ νά ἀφυπνήσει πνευματικὰ καὶ νά

άνορθώσει τό Γένος.

Ἡ δράση τοῦ Ἁγίου ἀφορᾷ καί ἐμᾶς τούς σύγχρονους Ἕλληνες, διότι στήν παροῦσα κρίσιμη περίστασι τοῦ Γένους ὁ Πατροκοσμᾶς μᾶς ἐπαναπροσανατολίζει στόν δρόμο τῆς σωτηρίας, μᾶς παιδαγωγεῖ στή χριστιανική ζωή, μᾶς διδάσκει τά δόγματα καί τίς ἀλήθειες τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως, μᾶς ἐμπνέει στήν ἀγάπη τοῦ γλυκυτάτου μας Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ὁ μέγας Ἱεραπόστολος δέν στερεώνει ἀπλῶς τήν πίστη τῶν σκλάβων, ἀλλά καί τήν αὐξάνει. Τή στερέωση τήν ἐπιτυγχάνει μέ τήν αὐξηση τῆς ποιότητος τῶν χριστιανῶν.

Ὁ Ἅγιος Κοσμᾶς δέν εἶναι ἕνας Ἱεραπόστολος, πού ἀποβλέπει στήν ἐπιφάνεια, στήν ποσότητα καί στά θεαματικά ἀποτελέσματα. Εἶναι ἕνας Γέροντας, πού καθοδηγεῖ τά πνευματικά του παιδιά στήν ἐσωτερική ὀρθόδοξη πνευματική ζωή.

Τό γκρέμισμα ὅλων τῶν πνευματικῶν στηριγμάτων τῶν πιστῶν ἄφηνε ἐλεύθερο τόν δρόμο γιά τήν ἄρνηση τῆς πίστεως. Δέν ἤξερε ὁ σκλάβος χριστιανός, γιατί θά ἔπρεπε νά μένει Ὁρθόδοξος.

Ὁ Ἅγιος μας, καθώς ἦταν Ἁγιορείτης μοναχός, ἦταν φυσικό νά διδάξει ἐκεῖνα, τά ὁποῖα γιά 17 χρόνια ἔζησε στή Μονή Φιλοθέου. Ἡ λειτουργική ζωή, οἱ Ἀκολουθίες, ἡ ἄσκηση, ἡ νηστεία, ἡ ἀγρυπνία, ἡ προσευχή, ἡ παρθενία, ἡ ὑπακοή, ἡ πτωχεία, ἡ ταπείνωση, ἡ ἐξομολόγηση ἦταν ἡ ζωή του στό Μοναστήρι. Ἡ λαμπάδα πού φώτισε τό Γένος ἄναψε στό Ἅγιον Ὅρος, μέσα στή ζωή τῆς ἀσκήσεως καί τῆς ἀρετῆς.

Ὁ Πατροκοσμᾶς κάνει πραγματικότητα τόν λόγο τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου: «καθαρθῆναι πρῶτον καί εἶτα καθᾶραι· γενέσθαι φῶς καί φωτίσαι». Ἔτσι πραγματοποίησε τόν λόγο τοῦ Κυρίου: «Οὕτω λαμψάτω τό φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τά καλά ἔργα καί δοξάσωσι τόν πατέρα ὑμῶν τόν ἐν τοῖς οὐρανοῖς».

Πραγματικά τό φῶς τῆς ἀγίας ζωῆς του φώτισε τή Ρωμοσύνη καί ἔγινε αἰτία νά δοξάσουν πολλοί ἄνθρωποι τόν Πατέρα τῶν Φώτων. Καί μέχρι σήμερα ἰδιαίτερα δι' αὐτοῦ τοῦ Ἁγίου, ὁ Θεός δοξάζεται στήν Ἑλλάδα καί στήν Οἰκουμένη Ὁρθοδοξία.

Δέν ἐργαζόταν μόνο σέ πλάτος, ἀλλά καί σέ βάθος.

Οἱ διδαχές του εἶναι γεμάτες μέ συμβουλές γιά τήν πνευματική ζωή τῶν χριστιανῶν.

Ὁ Ἅγιος ἀγαπᾷ τούς χριστιανούς. Γι' αὐτό φροντίζει νά τούς προσφέρει τή στερεά

τροφή τῆς Ὁρθοδόξου Πνευματικότητος.

α'. Ἡ ἀνάγκη πνευματικῆς ζωῆς

Ὁ χριστιανός μέ τό Βάπτισμα εἶναι κατοικητήριο τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ὁ Θεός «προΐκησε τόν ἄνθρωπο μέ τά ἑπτά χαρίσματα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος», γι' αὐτό πρέπει νά ζεῖ πνευματική ζωή.

Ἡ ἀνάγκη γιά πνευματική ζωή φαίνεται ἀπό τή φύση τοῦ ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος δέν εἶναι μόνο σῶμα, ἀλλά καί ψυχή. «Νά τρώγωμεν καί νά πίνωμεν τό ἀρκετόν μας, ὁμοίως καί τά ροῦχά μας τά ἀρκετά, τόν δέ ἐπίλοιπον καιρόν νά τόν ἐξοδεύωμεν διά τήν ψυχήν μας, νά τήν κάμνωμεν νύμφην τοῦ Χριστοῦ μας, καί τότε πρέπει νά λεγώμεθα ἄνθρωποι καί ἐπίγειοι ἄγγελοι. Εἰ δέ καί ζητοῦμεν πῶς νά τρώγωμεν, πῶς νά πίνωμεν, πῶς νά ἁμαρτάνωμεν, πῶς νά στολίζωμεν τοῦτο τό βρώμικο σῶμα, ὅπου αὔριον θά τό φᾶνε τά σκουλήκια, καί ὄχι διά τήν ψυχήν ὅπου εἶναι ἀθάνατος, τότε δέν πρέπει νά λεγώμεθα ἄνθρωποι, ἀλλά ζῶα. Λοιπόν κάμετε τό σῶμα δοῦλον τῆς ψυχῆς, καί τότε νά λέγεσθε ἄνθρωποι».

β'. Ἡ ταπείνωση

Ἡ πρώτη καί σπουδαία ἀρετή, ἡ βάση ὅλων τῶν ἀρετῶν εἶναι ἡ ταπείνωση, τήν ὁποία διδάσκει ὁ ἴδιος ὁ Ἅγιος μέ τό δικό του παράδειγμα.

«Καί ὄχι μόνον δέν εἶμαι ἄξιος νά σᾶς διδάξω ἀλλά μήτε τά ποδάρια σας νά φιλήσω ... Εἶμαι λοιπόν καί ἐγώ, ἀδελφοί μου, ἄνθρωπος ἁμαρτωλός, χειρότερος ἀπό ὅλους· εἶμαι ὅμως δοῦλος τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ ἐσταυρωμένου καί Θεοῦ. Ὅχι πῶς εἶμαι ἄξιος νά εἶμαι δοῦλος τοῦ Χριστοῦ, ἀλλ' ὁ Χριστός μου μέ καταδέχεται διά τήν εὐσπλαγχνίαν του».

Ἀπό ἀληθινή ταπείνωση λέει, «ὅτι εἶναι φιλάργυρος καί ἀγαπᾷ τά γρόσια».

Ὁ Ἅγιος λέει μέ ταπείνωση πάλι γιά τόν ἑαυτό του: «Μέ βλέπετε καί ἐμέ μέ αὐτά τά γένεια; Εἶναι γεμάτα ὑπερηφάνειαν, καί ὁ Θεός νά τήν ξερριζώση ἀπό τήν καρδίαν μας».

Καί ὅταν διδάσκει, δέν διδάσκει ὡς δάσκαλος, «ἀλλ' ὡς ἀδελφός· διδάσκαλος μόνος ὁ Χριστός μας εἶναι».

Λόγοι μοναδικοί καί ἀνεπανάληπτοι.

Στή διδασκαλία του περί ταπεινώσεως ὁ Ἅγιος λέει, ὅτι ὁ διάβολος ἔπεσε ἀπό ὑπερηφάνεια. Ἀντίθετα τά ἑννέα τάγματα τῶν ἀγγέλων στολίζονται μέ ταπείνωση πρὸς τήν Παναγίαν Τριάδα. «Ἡ ταπείνωσις ἐβάσταξε τούς Ἄγγελους εἰς τόν

ούρανόν».

Γι' αυτό ο Άγιος λέει, ότι, «όταν βλέπουμε ταπεινό άνθρωπο, τον βλέπουμε σαν ταπεινό άγγελο και όταν δοῦμε υπερήφανο, σαν να βλέπουμε διάβολον».

Ο Άγιος σέ μιά άποστροφή του λόγου του κτυπά την ύποκρισία, την ταπεινολογία. «Μπορείς να βγῆς στην αγορά γυμνός; Βγαίνεις στο παζάρι με μισό μουστάκι; Δεν λέω να τό κάνετε, αλλά θέλω να πῶ να μή λέτε ότι είσθε ταπεινοί».

Οι πρωτόπλαστοι «ἔπесαν από υπερηφάνεια». Και μέ υπερηφάνεια άπάντησαν στον Θεό που τους ρώτησε, τί συνέβη.

Ἐνῶ ἡ ταπείνωση εὐωδιάζει, ἡ υπερηφάνεια εἶναι δυσοσμία για τον άνθρωπο. Ἀναφέρουμε τό παράδειγμα, που χρησιμοποιεῖ ο Άγιος για την ταπείνωση.

Όταν δύο διαβάτες, ἕνας άγγελος και ἕνας λαϊκός, συνάντησαν ἕνα ψοφίμι, ο λαϊκός ἔπιασε την μύτη του από τῆ βρώμα. Όταν πέρασε μπροστά τους περήφανα μιά κοπέλα και βρωμοῦσε από την υπερηφάνεια, τότε ο άγγελος ἔπιασε την μύτη του, λέγοντας ότι «κανένα πράγμα δεν βρωμᾷ του Θεοῦ περισσότερο ὡσαν την υπερηφάνειαν». Δεῖγμα ταπεινώσεως εἶναι να κατηγορήσει ο χριστιανός τον ἑαυτό του, όταν πρόκειται να ἑξομολογηθεῖ.

γ'. Ἡ ύπακοή

Ἡ ύπαρξη τῆς ταπεινώσεως φαίνεται από την ύπακοή που δείχνει ο χριστιανός στον Θεό και στους Πνευματικούς Πατέρες.

Ἡ ύπακοή φαίνεται, όταν ζητοῦμε τῆ γνώμη τους, τῆ συμβουλή και την εὐλογία τους, για κάτι που θέλουμε να κάνουμε. Ο Άγιός μας πρίν να βγεῖ στο ἱεραποστολικό του ἔργο πῆρε εὐλογία.

«Ἐσυμβουλευθήκα τους πνευματικούς Πατέρας, ἀρχιερεῖς, πατριάρχας, τους ἑφανέρωσα τον λογισμόν μου».

δ'. Ἡ προσευχή

Ο Άγιός μας εἶναι θεωμένος. Ἐνωμένος μέ τον Θεό. Ἡ ζωή του εἶναι μιά προσευχή, γι' αυτό διδάσκει την προσευχή.

Λειτουργική προσευχή

Προτείνει ο Άγιος τῆ συμμετοχή στη λειτουργική ζωή και ἰδιαίτερα στα Μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας μας και τίς Ἀκολουθίες.

Τόν Ναό τόν παρομοιάζει μέ παράδεισο. Τό δέ Ἅγιον Βῆμα μέ τόν θρόνο τοῦ Χριστοῦ.

Συνιστᾷ εὐλάβεια, σεβασμό καί φόβο Θεοῦ κατά τή Θεία Λειτουργία.

Συμβουλεύει τούς ἱερεῖς, πῶς νά τελοῦν τά μυστήρια τῆς βαπτίσεως, καί τοῦ Γάμου καί τῆς Θείας Λειτουργίας.

Συμβουλεύει καί τούς χριστιανούς, πῶς νά συμμετέχουν στά Μυστήρια.

Ἐκτενεῖς εἶναι οἱ ἀναφορές του στή σπουδαιότητα τῆς ἀργίας τῆς Κυριακῆς καί τοῦ ἐκκλησιασμοῦ κατ' αὐτήν.

Ἡ ἀτομική προσευχή.

Γιά τήν ἀτομική προσευχή ιδιαίτερα συνιστᾷ τή νοερά προσευχή «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ἐλέησόν με τόν ἁμαρτωλόν», μαζί μέ τό σημεῖο τοῦ Σταυροῦ στό σῶμα μας. Χαρακτηριστικά λέει: «Ἀδελφοί μου, ἤ τρώγετε ἤ πίνετε ἤ δουλεύετε νά μή σᾶς λείπει αὐτός ὁ λόγος αὐτός καί ὁ σταυρός καί καλόν καί ἅγιον εἶναι νά προσεύχεσθε πάντοτε, τήν αὐγή, τό βράδυ, τά μεσάνυκτα».

Αὐτή ἡ προσευχή νά γίνεται μαζί μέ κομποσχοῖνι.

«Σᾶς παραγγέλλω λοιπόν τοῦτο νά κάμετε· νά πάρετε ὅλοι ἀπό ἕνα κομπολόγιον καί αὐτό τό κομπολόγιον νά ἔχη ἑκατόν τρία σπυριά καί εἰς κάθε σπυρίον νά λέγετε: “Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, γιέ καί Λόγε τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, διά τῆς Θεοτόκου καί πάντων τῶν Ἁγίων ἐλέησόν με τόν ἁμαρτωλόν καί ἀνάξιον δοῦλόν σου”».

Βασική προϋπόθεση «γιά νά ποῦμε τόν Θεόν Πατέρα μέ τό “Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς”» εἶναι, κατά τόν Ἅγιο «νά εἴμεθα εὐσπλαγχνοί καί νά κάμνωμεν τούς ἀδελφούς μας νά εὐφραίνωνται».

Ἡ προσευχή εἶναι ὄπλο κατά τοῦ διαβόλου. Μέ τήν «προσευχή κατακαίεται καί φεύγει ὁ διάβολος».

Ὅλοι οἱ Ἅγιοι «ἄνδρες καί γυναῖκες ἔζησαν μέσα εἰς τόν κόσμον» μεταξύ τῶν ἄλλων μεταχειρίσθηκαν καί τήν προσευχή «καί ἐπέρασαν καί ἐδῶ καλά καί ἐπῆγαν εἰς τόν παράδεισον νά χαίρωνται πάντοτε».

Παράδειγμα ἀποτελεσματικῆς προσευχῆς δείχνει τούς δικαίους προπάτορες Ἰωακείμ καί Ἄννα. Τό ἀποτέλεσμα τῆς προσευχῆς τους ἦταν ἡ γέννηση τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου.

Ἡ δέ ὠραιότερα προσευχή πρὸς τὴ Θεοτόκο εἶναι ὁ Ἀκάθιστος Ὑμνος, προσευχή τὴν ὁποία «οἱ χριστιανοὶ πρέπει νὰ λέμε καθημερινά».

Ἡ προσευχή στὴν Παναγία ἔχει μεγάλη δύναμη. Μὲ τὴν προσευχή ἡ Παναγία ἔδωσε τό φῶς «στὴν μοναχὴ Μαρία», πού γιὰ νὰ κρατήσῃ τὴν ἀγνότητά της, ἔβγαλε τὰ μάτια της.

Ὁ Ἅγιος προσεύχεται καὶ μᾶς δίνει παραδείγματα προσευχῆς.

-«Τόν Χριστόν μας παρακαλῶ νὰ μέ καθάρῃσιν ἀπὸ κάθε ἀμαρτίαν ψυχικὴν καὶ σωματικὴν».

-«Τόν Χριστόν μας παρακαλῶ νὰ μέ δυναμώσῃ νὰ νικήσω τοὺς τρεῖς ἐχθρούς: Τόν κόσμον, τὴν σάρκα καὶ τόν διάβολον».

-«Τόν Χριστόν μας παρακαλῶ νὰ μέ ἀξιώσῃ νὰ χύσω καὶ ἐγὼ τό αἷμά μου διὰ τὴν ἀγάπην του καθὼς τό ἔχυσε καὶ Ἐκεῖνος διὰ τὴν ἀγάπην μου».

Ὁ Ἅγιος μᾶς ζητᾷ μέ ταπείνωση, νὰ προσευχόμεσθε γιὰ ἐκεῖνον.

-«Παρακαλεῖτε τόν Θεόν δι' ἐμένα τόν ἀμαρτωλόν, νὰ παρακαλῶ καὶ ἐγὼ διὰ λόγου σας, ὅσον καιρόν καὶ ἄν ζήσω».

Τέλος μᾶς προτρέπει «νὰ προσεύχεσθε».

ε'. Ἡ μνήμη τοῦ θανάτου

Εἶναι κάτι πού ἔζησε ὁ ἴδιος καὶ τό διδάσκει. Βάσταξε «τὴν νέκρωσιν τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ».

Ὁ ὕπνος λέει «εἶναι μικρὸς θάνατος καὶ ὁ θάνατος μεγάλος ὕπνος». Καὶ «διδάσκαλος καλύτερος ἀπὸ τόν θάνατο δέν εἶναι».

Ἀπευθυνόμενος στοὺς γέροντες καὶ τίς γερόντισσες προτρέπει «νὰ καταλάβουν ἀπὸ τὰ ἄσπρα τους μαλλιά, ὅτι τό σιτάρι εἶναι γιὰ θερισμό, δηλαδή γιὰ θάνατο». Γι' αὐτό νὰ μὴν ἀσχολοῦνται μέ μάταια. Καὶ ἀπ' αὐτὴ τὴ μνήμη νὰ ὀδηγοῦνται στὴν αἰωνιότητα, «τὴν ὁποία μᾶς χάρισε ὁ Χριστός μέ τὴν ζωηφόρο Ἀνάστασί Του».

Τό δέ «στασίδι μας νά τό θεωροῦμε τάφο μας». «Όταν πηγαίνωμεν εἰς τήν ἐκκλησίαν, νά στεκώμαστε μέ εὐλάβειαν, μέ φόβον καί τρόμον, διά νά λάβωμεν συγχώρησιν τῶν ἁμαρτιῶν μας. Καί καθώς, ὅταν μπαίνωμεν μέσα εἰς τόν τάφον καί λησμονοῦμεν ὅλα τά κοσμικά, ὁμοίως καί ὅταν μπαίνωμεν μέσα εἰς τό στασίδι πρέπει νά λησμονοῦμε ὅλα τά κακά. Τό στασίδι τί εἶναι; Ἕνας τάφος ὀρθός καί μᾶς τόν ἐχάρισεν ὁ Θεός διά διδάσκαλον νά μπαίνωμεν μέσα καί νά στοχαζώμαστε τάς ἁμαρτίας μας, τόν θάνατον, τήν κόλασιν, τόν παράδεισον»

ς´. Πτωχεία - Ἐλεημοσύνη

Ἡ πτωχεία εἶναι ἀρετή τοῦ μοναχοῦ, πού μπορεῖ ὅμως, νά τή μιμηθεῖ καί ὁ χριστιανός.

Ὁ Ἅγιος ζεῖ τήν πτωχεία. Δέν ἔχει «μήτε σακκούλα, μήτε σπίτι, μήτε κασσέλλα, μήτε ἄλλο ράσο ἀπό αὐτό ὁπού φορεῖ».

Παρακαλεῖ τόν Κύριο «μέχρι τέλους τῆς ζωῆς του νά τόν ἀξιῶσιν νά μὴν ἀποκτήσῃ σακκούλα», διότι ἔτσι χάνει καί «τούς ἀδελφούς καί τόν Θεό».

Παράδειγμα ἀναφέρει τήν Ἁγία Παρασκευή, ἡ ὁποία «μείνασα ὀρφανή ἐμοίρασε ὅλην τῆς τήν περιουσίαν εἰς τούς πτωχοὺς καί μέ αὐτά ἠγόρασε τόν παράδεισον».

Συμβουλεύει τούς κοσμικούς χριστιανούς, γιά νά ξεφεύγουν ἀπό τό πάθος τῆς φιλαργυρίας, νά κάνουν τά ἑξῆς:

Νά ἀποφεύγουν τόν ὑπερβολικό στολισμό τοῦ σώματος. Ἰδιαιτέρα οἱ γυναῖκες νά ρίξουν περιττά σκουλαρίκια, δακτυλίδια.

Νά μὴν ἐργάζονται τήν Κυριακή γιά χρήματα.

Νά εἶναι φιλόξενοι σάν τόν δίκαιο Ἰωακείμ. «Μέ τήν φιλοξενίαν σέ πτωχοὺς, τυφλοὺς, χωλοὺς καί ὄχι πλουσίους, ἀγοράζωμεν τόν παράδεισον».

Πιό φανταχτερή περίπτωση εἶναι ἡ φιλοξενία τοῦ Ἀβραάμ, πού ἀξιῶθηκε νά φιλοξενήσῃ τήν Ἁγία Τριάδα.

Ἡ φιλοξενία εἶναι ἕνας ἄλλος τρόπος ἐλεημοσύνης, πού ἀγιάζει τόν ἄνθρωπο.

Μέ τήν ἐλεημοσύνη ὁ χριστιανός ἀγοράζει τόν παράδεισο.

« Καί ὅσον βίον ἔχομεν, ἀδέλφια καί ἀδελφές μου, ἐδῶ εἰς τήν γῆν θέλει μείνει ἀπομείνει. Μονάχα ὅση ἐλεημοσύνη ἐδώσατε, αὐτό θέλετε ἔχει βοήθεια εἰς τήν ψυχὴν σας. Ὅ,τι ἐδώσατε τῶν πτωχῶν δι' ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, θέλετε νά λάβετε τό

ένα εκατόν παρά του Χριστού».

Τήν ἐλεημοσύνη στά πτωχά παιδιά τήν ἀναφέρει πάρα πολλές φορές ὁ Ἅγιος. Τέταρτο ζύγισμα, ἡ ἀγάπη στά φτωχά τά παιδιά. «Ἄν ἠγάπας τό ὄρφανό τό παιδί, τοῦ ἔπαιρνες ἕνα ὑποκάμισο ὁπού εἶναι γυμνό, νά παρακαλῆ καί ἐκεῖνο διά τήν ψυχήν σου. Τότε εἶναι ἀληθινή ἡ ἀγάπη, ἀμή τώρα εἶναι ψεύτικη. Δέν εἶναι ἔτσι, χριστιανοί μου; Μέ ψεύτικην ἀγάπην δέν πηγαίνομεν εἰς τόν παράδεισον. Τώρα σάν θέλης νά κάμης τήν ἀγάπην μάλαμα, πάρε καί ἔνδυσε τά φτωχά παιδιά, καί τότε νά βάλω νά σέ συγχωρήσωσι. Τό κάμεις τοῦτο;

Ἡ ἐλεημοσύνη βοηθᾷ τήν ψυχή τοῦ «κεκοιμημένου».

«Τελεία ἀγάπη, εἶναι νά πωλήσης ὅλα σου τά πράγματα καί νά τά δώσης ἐλεημοσύνην, καί σύ νά πωληθῆς σκλάβος».

Ἐδῶ ἀναφέρει τήν περίπτωση ἑνός Ἐπισκόπου πού πουλήθηκε γιά νά ἐλευθερωθεῖ ἕνας σκλάβος νέος.

Ἄν κανεῖς δέν μπορεῖ νά κάνει μεγάλες θυσίες πρός τούς ἄλλους, μπορεῖ νά δώσει «τό ἥμισυ, τό τρίτον, ἢ τό τέταρτον» ἢ τουλάχιστον νά «μή παίρνη τοῦ ἄλλουνοῦ, νά μή κατατρέχη, νά μή συκοφαντῆ».

Τήν ἐλεημοσύνη νά τήν ἐξασκεῖ κανεῖς «μόνος του», ὅσο ζεῖ. Νά μήν ἀφήνει διαχειριστές ἄλλους μετά τόν θάνατό του.

Μέ ἐλεημοσύνην «τιμῶμεν τήν Κυρίαν Θεοτόκον».

«Οἱ μάρτυρες μέ τό αἷμα τους, οἱ ἀσκητές μέ τήν ἀσκητικὴν ζωὴν ἀγόρασαν τόν παράδεισο. Καί ἐμεῖς μποροῦμε νά τόν ἀγοράσουμε μέ τήν ἐλεημοσύνη»

Μέ τή φιλαργυρία κολάσθηκε ὁ Ἰούδας, πού ἐξ αἰτίας της πρόδωσε τόν Χριστό.

ζ'. Νηστεία

Προτείνει τήν ἐξομολόγησι μαζί μέ τή νηστεία καί τήν προσευχή σάν «ἄρματα πού μᾶς ἐχάρισεν ὁ Θεός διά νά πολεμοῦμε τόν διάβολον» .

«Καί ἅς εἶναι δεδοξασμένος ὁ Θεός ὁπού μᾶς ἐχάρισε τρία ἄρματα μέ τά ὁποῖα νά πολεμῶμεν τόν διάβολον. Ἀνίσως καί εἶναι ἐδῶ τινες ἀπό σᾶς καί δαιμονίζεται, καί θέλει νά μάθη τά ἱατρικά, εὐκόλον εἶναι· ἐξομολόγησις, νηστεία καί προσευχή. Ὅσον ἐξομολογεῖται ὁ ἄνθρωπος, νηστεύει καί προσεύχεται, τόσον κατακαίεται καί φεύγει ὁ διάβολος». Πρέπει «νά νηστεύωμεν Τετάρτην καί Παρασκευὴν καί τήν Μεγάλην Τεσσαρακοστήν». Ἔτσι νομοθέτησαν οἱ Ἅγιοι Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας «διά νά νεκρώνωμεν τά πάθη καί νά ταπεινώνωμεν τό σῶμα, καί μάλιστα μέ τά ὀλίγα ζῶμεν μέ εὐκολίαν».

Ἡ νηστεία ἔχει ὡς σκοπό νά βοηθήσει τόν ἄνθρωπο, «νά μή ξαναπέση εἰς τήν ἁμαρτίαν».

Ἐπαινεῖ ἐκείνους πού κάνουν τριήμερο τήν Καθαρή Ἑβδομάδα, ὅπως ἐπίσης κι αὐτόν πού θά νηστεύσει ἔστω μόνο τή μία ἡμέρα.

Παράδειγμα νηστείας ἀναφέρει τήν Ἁγία Παρασκευή, πού εἶχε τή νηστεία σάν κορδόνι «ὅπου ἔκαμνεν τόν λαιμόν της καί ἔλαμπεν ὡς ἥλιος».

Ὁ μοναχός «νά τηγανίζη τό σῶμα του μέ νηστεῖες, καθώς τηγανίζει τό ψάρι». Ἔτσι θά μπορέσει «νά ταπεινώση τήν σάρκα, ὅπου εἶναι ἕνας λύκος, ἕνα γουρούνι, ἕνα θηρίον, ἕνα λεοντάρι».

Ἡ διδασκαλία αὐτή τοῦ Ἁγίου, ὅπως εἶπαμε καί στήν ἀρχή ἀφορᾷ καί ἐμᾶς τούς σύγχρονους Ἑλληνας, μᾶς ἐπαναπροσανατολίζει στόν δρόμο πού ὀδηγεῖ στή συνάντησή μέ τόν γλυκύτατο μας Κύριο Ἰησοῦ Χριστό.

Πηγή: agiazoni.gr